

Сілабус навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

Викладач: д.е.н., проф., Меліхова Тетяна Олегівна

Кафедра: Обліку, аналізу, оподаткування та аудиту; корпус 11

ауд. л 311, л314

E-mail: tanya_zp_zgia@ukr.net

Телефон: 099 250 18 22

Інші засоби зв'язку: Moodle , Viber

Освітня програма, рівень вищої освіти		бакалавр				
Статус дисципліни		нормативна				
Кредити ECTS	3	Навчальний рік	2021– 2022	Рік навчання –1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів		8	Лекційні заняття – 12 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 68	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle						
Консультації			За розкладом			

ОПИС КУРСУ

Мета вивчення дисципліни «Організація і методика зовнішнього та внутрішнього контролю» полягає у формуванні системи знань з теорії та практики організації і методики проведення зовнішнього та внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності.

Завданням дисципліни є навчити студентів основам зовнішнього та внутрішнього державного фінансового контролю; методику проведення зовнішнього податкового контролю; методику проведення зовнішнього державного фінансового контролю; організацію та методику проведення внутрішнього контролю.

Сформувані вміння з організації і методики проведення зовнішнього та внутрішнього контролю фінансово-господарської діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в професійній сфері.</p> <p>ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>	<p>Методи:</p> <p>Дослідницький (самостійна робота, презентації).</p> <p>Наочні методи (демонстрування схем, моделей, алгоритмів, таблиць).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Практичні методи (творчі, контрольні та тренувальні завдання).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення практичних ситуацій).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК 1. Формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.</p> <p>СК 2. Вміти організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства.</p> <p>СК 3. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.</p> <p>СК 7. Формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.</p> <p>СК 8. Виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.</p> <p>СК 9. Здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК 10. Проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.</p>	<p>Методи:</p> <p>Дослідницький (самостійна робота, презентації).</p> <p>Наочні методи (демонстрування схем, моделей, алгоритмів, таблиць).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Практичні методи (творчі, контрольні та тренувальні завдання).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення практичних ситуацій).</p>

1	2
<p>ПР 1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.</p> <p>ПР 2. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.</p> <p>ПР 4. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.</p> <p>ПР 5. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.</p> <p>ПР 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.</p> <p>ПР 16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.</p> <p>ПР 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультивання власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>ПР 18. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково-обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.</p> <p>ПР 19. Використовувати загальноприйняті норми поведінки і моралі в міжособистісних відносинах, професійній і науковій діяльності та підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.</p> <p>ПР 20. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, практичний).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <p>теоретичне тестування за змістовим модулем, виконання індивідуального завдання.</p>

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність і концептуальні основи організації зовнішнього контролю;
- нормативно-правове забезпечення процесів зовнішнього контролю;
- організацію та методику проведення зовнішнього податкового контролю;
- організацію та методику проведення зовнішнього державного фінансового контролю;
- права і обов'язки зовнішнього та внутрішнього контролера;
- організацію та методику проведення на підприємстві внутрішнього контролю.

вміти:

- визначити суб'єкти та об'єкти організації зовнішнього контролю;
- визначити суб'єкти та об'єкти організації внутрішнього контролю;
- провести зовнішній податковий контроль та оформити відповідні документи;
- провести зовнішній державного фінансового контролю та оформити відповідні документи;
- провести внутрішній контроль та оформити відповідні документи.

Міждисциплінарні зв'язки.

«Організація і методика зовнішнього та внутрішнього контролю» відповідно до структурно – логічної схеми освітньої програми має міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами: «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Організація бухгалтерських процесів на підприємстві», «Податкове планування на мікрорівні», «Фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Адміністрування податків», «Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу».

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Конспект лекцій і плани практичних занять розміщені на платформі Moodle :

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Основними видами контролю є поточний та підсумковий. Розподіл балів, які отримують студенти за темами кожної поточної атестації, наведено в таблиці.

Види поточного контролю: опитування; вирішення практичних завдань, розв'язання тестових завдань. Види підсумкового контролю: індивідуальне завдання; залік у письмовій формі.

За **розв'язання практичного ситуаційного завдання (задачі)** бали нараховуються за такими критеріями:

10 - бала - студент повністю правильно розв'язав завдання і дав вичерпні аналітичні висновки з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків;

8-9 бала - студент правильно розв'язав завдання і дав аналітичні висновки без урахування причинно-наслідкових зв'язків;

7-6 бала - студент в цілому розв'язав завдання, але розрахунки містять несуттєві помилки і дав аналітичні висновки без урахування причинно-наслідкових зв'язків;

5-4 бала - студент в цілому розв'язав завдання, але розрахунки містять несуттєві помилки і дав не аргументовані, фрагментарні аналітичні висновки;

3-2 бала — студент частково розв'язав завдання з допущенням суттєвих помилок при використанні методів і дав не аргументовані, фрагментарні аналітичні висновки;

1 бала - студент частково розв'язав завдання з допущенням суттєвих помилок при використанні методів і ухилився від аналітичних висновків;

0 бала - студент не розв'язав завдання.

Розв'язання тестових завдань. Експрес-тестування складається з 10 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,5 бали, таким чином, відповівши правильно на всі запитання, студент може отримати 2 бали.

Якщо студент не набрав на практичних заняттях допуск до заліку, то він має право добирати бали на консультації.

Поточна атестація дозволяє перевірити теоретичні знання студента та проводиться у формі тестування в системі MOODLE. Максимальна оцінка, яку студент може отримати по результатам тестування, складає 5 балів за кожен контрольний захід.

Дана система контролю складається з 10 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,5 бали. Таким чином, відповівши правильно на всі запитання, студент може отримати 5 балів за кожну атестацію.

Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримає менше 35 балів, то до заліку він не допускається.

Підсумковий контроль знань дозволяє перевірити формування у студентів загальних і професійних компетентностей за дисципліною та проводиться після закінчення семестру у формі **заліку**, який складається з двох етапів:

- виконання індивідуального практичного завдання, звіт про його виконання та захист;

- відповідь на 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

За **виконання індивідуального практичного завдання** бали нараховуються за такою схемою:

1. Результат **виконання індивідуального практичного завдання** оцінюється такими **критеріями**:

10-9 бала – всі завдання практичної роботи виконанні в повному обсязі без помилок, студентом продемонстровано глибоке знання матеріалу та інструментарію, передбачених програмним матеріалом, а також вміння їх використовувати при вирішенні поставлених завдань.

8-6 бала – всі завдання практичної роботи виконанні в повному обсязі без суттєвих помилок; студентом продемонстровано знання основ програмного матеріалу та необхідного інструментарію, а також вміння їх використовувати при вирішенні поставлених завдань, припускаючись окремих помилок.

5-3 бала — близько половини практичного завдання виконано; тільки частка розрахункової інформації є правильною, а решта - неточна або відсутня; студентом продемонстровано знання основ програмного матеріалу та необхідного інструментарію, а також вміння їх використовувати при вирішенні поставлених завдань на 50%.

2-1 бал – виконано не більше 30% всіх завдань практичної роботи; студентом продемонстровано часткове знання основ програмного матеріалу та необхідного інструментарію, а також вміння їх використовувати при вирішенні поставлених завдань, про що свідчать принципові помилки та обсяг виконаного завдання.

2. Результат **захисту індивідуального практичного завдання**, оцінюється за такими **критеріями**:

10-9 бала - студент вільно володіє досліджуваним матеріалом та чітко надає повні, логічні та ґрунтовні відповіді на запитання; аргументує власні висновки та пропозиції; демонструє глибокі знання самостійно опрацьованих додаткових джерел навчальної та наукової літератури;

8-6 бала - студент володіє досліджуваним матеріалом, надає правильні відповіді на запитання; але не всі власні висновки та пропозиції аргументує; демонструє знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури;

5-3 бала - студент частково володіє досліджуваним матеріалом, надає не повні відповіді на запитання; затрудняється з аргументацією власні висновків; демонструє часткові знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури;

2-1 бал - студент частково володіє досліджуваним матеріалом, неправильно відповідає на запитання або взагалі нічого не відповідає; власні висновки, не аргументує; демонструє часткові знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури.

У разі, якщо студент не виконав та не захистив індивідуальне практичне завдання на мінімальну оцінку, то робота повертається на опрацювання.

Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	*Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Тест 1	Питання для підготовки: Зовнішній та внутрішній державний фінансовий контроль	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання 1	Вимоги до виконання та оформлення: практична робота у вигляді файлів MS Excel або Ms Word завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	10
Усього за ЗМ 1	2			15
2	Тест 2	Питання для підготовки: Методика зовнішнього податкового контролю.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання 2	Вимоги до виконання та оформлення: практична робота у вигляді файлів MS Excel або Ms Word завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	10
Усього за ЗМ 2	2			15
3	Тест 3	Питання для підготовки: Зовнішній державний фінансовий контроль.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання 3	Вимоги до виконання та оформлення: практична робота у вигляді файлів MS Excel або Ms Word завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	10
Усього за ЗМ 3	2			15

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5
4	Тест 4	Питання для підготовки: Організація та методика внутрішнього контролю.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 10. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання 4	Вимоги до виконання та оформлення: практична робота у вигляді файлів MS Excel або Ms Word завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання практичної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 10 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	10
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за змістові модулі	4			60

Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Тестування	Питання для підготовки: див. питання до ЗМ 1–4 у таблиці 7. Тестування передбачає відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	20
	Індивідуальне завдання	Вимоги до виконання та оформлення: Задачі у вигляді файлів MS Excel або Ms Word завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Індивідуальне завдання складається з практичного завдання, за яке студент може отримати до 10 балів, та відповідей на запитання при захисті роботи, за які студент може отримати до 10 балів	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Організація і методика аудиту: навч. посібник. Запоріжжя, : ЗДІА, 2015. 275 с.
2. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит : навч. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 183 с.
3. Макаренко А.П., Максименко І.Я., Меліхова Т.О., Зоря О.П. Державний фінансовий контроль: навч. посібник для ВНЗ : [гриф ЗДІА]. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 280 с.
4. Іванова Н. А., Ролінський О. В. Організація і методика аудиту: навчальний посібник рекомендований МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 216 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0007067.pdf>
5. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. рек. МОНУ. 4-те вид., виправ. і доп. Київ: Знання, 2008. 343 с.
6. Каменська Т. О., Редько О. Ю. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб. Наук. шк. аудиту, Нац. Центр Обліку та Аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 375 с
7. Труш В. Є., Калінська Т. А., Алексеєва Т. А., Дмитрієнко І. О. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності / за ред. В. Є. Труш ; Херсон. держ. техн. ун-т. Херсон: Олді-плюс, 2010. 124 с.

8. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль : Навчальний посібник. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 549 с.

Додаткова:

1. Пилипенко І.І. , Драч В.І. , Проскуріна Н.М. та ін. Аудит. Методика документування : навч. посіб. Київ : Інформ.-вид. центр Держкомстату України, 2003. 457 с.

2. Ільїна С. Б. Основи аудиту : навч.-практич. посібник для ВНЗ. Київ: Кондор, 2009. 377 с.

3. Лозовицький С. П. Аудит : навч. посібник для ВНЗ ; Укоопспілка; Львів. комерц. акад. Львів : Магнолія 2011. 465 с.

4. Немченко В. В., Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Практичний курс внутрішнього аудиту : підручник для ВНЗ ; ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій; Одес. держ. екон. ун-т. Київ: ЦУЛ, 2008. 239 с.

5. Салига С. Я., Меліхова Т. О. Формування фінансової безпеки суб'єктів господарювання на основі аудиту податків : монографія. Запоріжжя : ЗЦНТЕІ, 2011. 274 с.

6. Салига С. Я., Меліхова Т. О. Аудит податків суб'єктів господарювання : монографія. Класич. приват. ун-т. Запоріжжя: КПУ, 2011. 224 с.

7. Сахарцева І. І. Теоретико-методологічні аспекти формування програм аудиту. Київ: Кондор, 2005. 374 с.

8. Стасишен М. С., Піча Ю. В.. Основи аудиту (в схемах, графіках і таблицях) : навч. посібник для ВНЗ. Київ: Каравела, 2012. 191 с.

9. Суха О. Р. Аудит: навч. посібник. Львів : Новий Світ. 2011. 280 с.

10.Макаренко А. П., Панченко О. М., Таратута Л. В., Меліхова Т. О., Птіцина Л. А. Теорія і практика документування в обліку і аудиті. Ч. 2 : навч.-метод. посібник для студ. ЗДІА спец. 6.030509 «О і А» ден. та заоч. форм навчання.. Запоріжжя : ЗДІА, 2011. 127 с.

11.Утенкова К. О. Аудит: навч. посібник для ВНЗ. М-во освіти і науки України, М-во аграр. політики України. Київ: Алерта, 2011. 406 с.

12.Шкіря Н. Л., Нікульникова Т. Г., Залізник Н. В.. Аудит: навч. посібник для ВНЗ. Львів : Магнолія. 2008. 223 с.

Інформаційні ресурси: 1. Офіційний веб-портал Верховної ради України. URL: <https://rada.gov.ua/> (дата звернення: 09.08.2019).

1. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/> (дата звернення: 09.08.2021).

2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Національний банку України URL: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index> (дата звернення: 09.08.2021).

4. Офіційний вебпортал Державної податкової служби України. URL: www.tax.gov.ua. (дата звернення: 28.08.2021).

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Всі пропуски практичних занять необхідне відпрацювати на консультації. Відпрацювання відбувається у вигляді тестування за темою, що була пропущена.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Використання телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, розрахунків тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.